

Πράξη ευθύνης

Του ΣΠΥΡΟΥ ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ

Η ΕΠΙΛΟΓΗ του Συνασπισμού της Αριστεράς να στηρίξει τη μεταβατική κυβέρνηση Τζ. Τζαννιτάκη είναι πράξη υψηλής πολιτικής και εθνικής ευθύνης. Πράξη που δεν αγνοεί αλλά συνειδητά παραμερίζει μπροστά στο γενικότερο εθνικό συμφέρον την πιθανότητα δυσαρεσκειών και συναισθηματικών αντιδράσεων σε τμήμα των ψηφοφόρων, οπαδών και στελεχών της Αριστεράς που δεν μπορούν ακόμα να προσαρμοστούν στις νέες πραγματικότητες του τέλους του 20ού αιώνα και επηρεάζονται από την αχαλίνωτη διχαστική προπαγάνδα του ΠΑΣΟΚ ή και από δεσμούς μαζί του. Παραμερίζει προς χάριν της εθνικής συμφιλίωσης και της λειτουργίας της δημοκρατίας και αυτό το ενδεχόμενο κομματικό κόστος. Είναι πράξη υψηλής πολιτικής και εθνικής ευθύνης γιατί αποτρέπει τη ματαίωση ή τον περιορισμό σε ασφυκτικά όρια της κάθαρσης και την περιτέπεια των νέων εκλογών μέσα στο κατακαλόκαιρο με τις γνωστές συνέπειες στην οικονομία μας, τον τουρισμό και γενικά τον ρυθμό της κοινωνικής ζωής.

Αν τα δύο μεγάλα κόμματα (που στο κάτω-κάτω αυτά ψήφισαν τον νόμο για την απλή αναλογική και όφειλαν να είναι έτοιμα για συνεργασία) έδειχναν το ίδιο υψηλό αίσθημα ευθύνης και εγκατέλειπαν τους αλληλοαποκλεισμούς, θα είχαμε σήμερα κυβέρνηση οικουμενική που θα μπορούσε να εξασφαλίσει και μεγαλύτερη διάρκεια και περισσότερη πειστικότητα και λιγότερες αμφισβητήσεις στη διαδικασία της κάθαρσης και, το κυριότερο, να συμβάλει αποφασιστικότερα στην εξάλειψη του φανατισμού και του διχαστικού πνεύματος που καλλιεργεί χρόνια τώρα ο κ. Α. Παπανδρέου και η ηγετική ομάδα του ΠΑΣΟΚ για καθαρά μικροκομματικούς σκοπούς, συνελικουρούμενοι και από την εκδικητική δεξιά πτέρυγα της ΝΔ.

Ζήτημα στοιχειώδους αντικειμενικότητας και δικαιοσύνης όμως είναι να αναγνωρίσουμε, παρά τις όποιες παλαιότερες και πρόσφατες διαφωνίες με την πολιτική του, τη μεγάλη συμβολή του Κ. Μητσοτάκη, όπως στην αρχή της μεταπολίτευσης του Κ. Καραμανλή, σ' αυτή την υπέρβαση των εμφυλιοπολεμικών πλεγμάτων και ψυχώσεων. Αρκεί και μόνο να σημειώσουμε επικουρικά το γεγονός ότι έδινε τη νεολαία της ΝΔ, που κάποτε (κυρίως επί Αβέρωφ, αλλά και επί Ράλλη) μαχητικές ομάδες της φώναζαν τα γνωστά χιλιερόφιλα, ανθρωποφαγικά συνθήματα («κομμούνια θα σας κάνουν σαλούνια κ.λ.»,) να ζητωκραυγάζει τώρα για την εθνική συμφιλίωση.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΤΗΛΕΣ αυτές υποστηρίζεται μονότονα επί μήνες τώρα η λύση μιας κυβέρνησης της ευρύτερης δυνατής αποδοχής. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος - ιδίως μετά τη χρεοκοπία του ΠΑΣΟΚ και τη μετεξέλιξή του, αντί σε σοσιαλιστικό κόμμα δυτικού τύπου, σε φασίζον και περνονίζον αρχηγικό «κίνημα», στο οποίο ασκούν ιδεολογική κηδεμονία οι χοντρικής προελεύσεως και θητείας κονδυλοφόροι του Ταύρου ή άλλοι πολιτικοί καιροσκόποι - είναι κοινά και χρειάζονται συναινετική αντιμετώπιση. Τα άλλα που χωρίζουν πιθανόν σήμερα τη Δεξιά ή Κεντροδεξιά και την Αριστερά στην Ευρώπη μπορούν να περιμένουν, αφού έτσι ή αλλιώς αποδείχθηκε ότι οπωσδήποτε δεν μπορούν να λυθούν από «σοσιαλιστικό κόμμα» του τύπου του ΠΑΣΟΚ.

Μετά την επικείμενη απομάκρυνση από την πολιτική ζωή του κ. Α. Παπανδρέου θα ακολουθήσουν διεργασίες, διασπάσεις, ανασυγχωνεύσεις, που πιθανόν να καταλήξουν, μετά πέντε ή και δέκα χρόνια, στη δημιουργία μιας νέου τύπου ευρωπαϊκής Αριστεράς, δημοκρατικής «κοινωνιστικής» κατεύθυνσης, σαν αυτήν που είχε κάποτε ονειρευτεί ο Ηλίας Ηλιού.

Προς το παρόν, πάντως, η άλλη «λύση» που προσφερόταν στον Συνασπισμό ως ρυθμιστικό παράγοντα των πολιτικών εξελίξεων ήταν η «μακροπρόθεσμη» συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ, στο όνομα των «προοδευτικών δημοκρατικών δυνάμεων», στην ουσία δηλαδή να παίζει τον ρόλο του «πλυντηρίου» για τις αμαρτίες του «Κινήματος» και του ηγεμόνα του.

Η «λύση» θα ήταν τελικά επικίνδυνη και επαίσχυντη γιατί θα στηριζόταν σε μια μικρή και επισφαλή πλειοψηφία τριών βουλευτών, στους οποίους περιλαμβάνονται υπόδικοι και τα σκάνδαλα και εκτροδόσποιοι του Ταύρου, και σε μια καθαρή συναλλαγή: έχει ήδη αποκαλυφθεί (βλέπε «Το Βήμα» 2ας Ιουλίου, ρεπορτάζ των Στ. Κοιλλογλου και Ι. Πρετεντέρη) ότι οι κατά τα άλλα έντιμοι και μη αναμειγμένοι στα σκάνδαλα διαπραγματευτές του ΠΑΣΟΚ δέχθηκαν στις συζητήσεις με τον Συνασπισμό να προχωρήσει η κάθαρση ως ακόμα και τον Τσοβόλα (καθήμενη Δημήτρη, που «τα δίνεις όλα» στον Ανδρέα, θα ήσουν το εξισλαστικό θύμα), σε καμία περίπτωση όμως στον ηγεμόνα και το

περιβάλλον του. Και θα ήταν η «λύση» επικίνδυνη γιατί θα ευνοούσε τα σχέδια του κ. Α. Παπανδρέου να διατηρήσει το μονοκομματικό του κράτος και να επιβάλει τη διχαστική του πολιτική, κόβοντας την Ελλάδα στα δύο όχι με πραγματικά ιδεολογικά κριτήρια αλλά με αντιδεξιές κορόνες και εκστρατείες μίσους και φανατισμού. (Αποκαλυπτικό για τις τάσεις του κ. Α. Παπανδρέου από την αρχή της όψιμης πολιτικής του καριέρας στην Ελλάδα είναι το βιβλίο του βουλευτή της ΝΔ Αρ. Μπουλούκου «Υπόθεση ΑΣΠΙΔΑ». Μπορεί να έχει ο καθένας όποιες θέλει επιφυλάξεις για τον συγγραφέα, τον ρόλο του στον ΑΣΠΙΔΑ και τις πολιτικές του μεταστάσεις. Γι' αυτόν όμως που γράφει αυτές τις γραμμές, το βιβλίο, παρά τις όποιες τυχόν υπερβολές και υπερπροβολή του ρόλου του συγγραφέα, επιβεβαιώνει τα συμπεράσματα στα οποία είχε καταλήξει ύστερα από εξονυχιστική έρευνα και τον οδήγησε να γράψει - στο οικείο μέρος του έργου «Από τον Εμφύλιο στη Χούντα», τ. Ε', σσ. 183-192 - ότι η «απερισκεψία» που έδειξε ο κ. Α. Παπανδρέου στις επαφές του με αξιωματικούς το 1964-65 βοήθησε την ομάδα Παπαδόπουλου να προετοιμάσει το κλίμα για την εκτροπή).

ΤΟ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ να καταλήξει το επικίνδυνο διχαστικό παιχνίδι του κ. Α. Παπανδρέου και της ηγετικής ομάδας του ΠΑΣΟΚ, που έχουν ευλογήσει τη γραμμή του Ταύρου και του κ. Τόμπρα, το ζήσαμε και τις μέρες της αρρώστιας του προέδρου του «Κινήματος» στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο, όταν για πρώτη φορά από την εποχή του εμφυλίου πολέμου ξυλοκοπήθηκαν και προπηλακίστηκαν πολιτικοί και τη μετάβασή τους για επίσκεψη στον ασθενή πρώην πρωθυπουργό.

Αυτές τις μέρες οι εφημερίδες τους θριαμβολογούν για τις επιθέσεις, δομολιτικές και άλλες, κατά γραφείων του ΚΚΕ ή πτωματολογούν κατά το πρότυπο των δεξιών εφημερίδων του 1956! Αλλά μήπως την αντιδημοκρατική νοοτροπία των «διοικητών του κράτους» που είχαν αποκτήσει δεν δείχνει και η άρνησή τους να παραδώσουν κανονικά οι αποχωρούντες πασοκικοί στους νέους υπουργούς; Γι' αυτήν και μόνο την επικίνδυνη αντιδημοκρατική νοοτροπία - που την ζήσαμε και με την

επιμονή του κ. Τσοχατζόπουλου να μην απευθύνεται, για ευνόητους μικροκομματικούς λόγους, στον κ. Χαρ. Φλωράκη με τον τίτλο του προέδρου του Συνασπισμού, παρά τις παρατηρήσεις του κομμουνιστή ηγέτη. Δίκαμα ο λαός απομάκρυνε από την εξουσία το ΠΑΣΟΚ. (Μήπως δεν ζήσαμε κι εμείς στην ΕΔΑ από το 1986 τη φασίζουσα αυτή νοοτροπία και μεθοδολογία με τις επεμβάσεις των ηγετικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ ακόμα και με αθέμιτα οικονομικά και άλλα μέσα στα εσωτερικά ενός άλλου κόμματος;). Την ίδια αντιδημοκρατική νοοτροπία αποπνέουν και οι δηλώσεις-παραληρήματα του προέδρου και του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ, αυτοί οι θρήνοι για τον χαμένο παράδεισο, μετά τον σχηματισμό της νέας κυβέρνησης. Πρέπει κάποτε οι άλλοτε θαυμαστές του τριτοκοσμικού μοντέλου και της «άμεσης αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας» της Λιβύης να συνηθίσουν στην ιδέα της εναλλαγής των κομμάτων στην εξουσία κατά τα δυτικά δημοκρατικά πρότυπα...

ΠΑΣΟΚΙΚΟΙ και φίλοι του ΠΑΣΟΚ, με καταπλήσσουν «αθωότητα», εκφράζουν την απορία τους γιατί ο Συνασπισμός δίνει προτεραιότητα στο θέμα της κάθαρσης, ενώ έχει τόσα άλλα προβλήματα ο τόπος. Δεν καταλαβαίνουν ή κάνουν πως δεν έχουν καταλάβει ότι από την αποκάλυψη και την τιμωρία των υπευθύνων για τα σκάνδαλα που συντάραξαν τον τόπο εξαρτάται η αξιοπιστία του πολιτικού κόσμου, άρα και η σταθερότητα και η υγεία του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Είναι το «αγκάθι», κατά τον Χαρ. Φλωράκη, που πρέπει να φύγει το συντομότερο δυνατόν από τη μέση, ο «κόμβος», κατά τον Α. Κύρκο, που πρέπει να λυθεί για να προχωρήσουμε στα άλλα. Ακόμα όμως οι «απορούντες» δεν κατάλαβαν ή παριστάνουν ότι τους διέφυγε ότι το σκάνδαλο Κοσκωτά δεν ήταν μόνο η καταλήστευση μιας Τράπεζας με τη συμμετοχή, την ανοχή ή τη συνενοχή ανώτατων κυβερνητικών παραγόντων, αλλά και η απόπειρα μιας κυβερνητικής ομάδας να υποδουλώσει τη δημόσια ζωή (Τύπο, πιστωτικό σύστημα κ.λ.) στο κόμμα και στην οικογένεια (κατά το πρότυπο Τσαουσέσκου) και να αλλοιωθεί έτσι ο χαρακτήρας του πολυκομματικού μας συστήματος;

Είναι καιρός το ΠΑΣΟΚ να πειστεί ότι δεν ωφελούν τα διάφορα τεχνάσματα για να ματαιωθεί η κάθαρση. Πρέπει, αντίθετα, το ίδιο να αυτοκαθαρθεί απαλλασσόμενο πριν απ' όλα από τον κ. Α. Παπανδρέου που το οδήγησε στην εξουσία αλλά και στην καταισχύνη των σκανδάλων και της διεθνούς διακομωδής της Ελλάδας. Τέλος, να εγκαταλείψει τις στείρες και κακοήθεις επιθέσεις κατά της Αριστεράς, που δυσκολεύουν την ήδη όχι ευχάριστη θέση του, και γενικά να σταματήσει τη διχαστική πολιτική που βλέπεται τη χώρα και τη δημοκρατία.